

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Frederiksberg d. 10.02.2020

Lovforslaget L94 om National affaldsplan og affaldsforebyggelse, er uklar.

ISOBRO, der repræsenterer de frivillige indsamlingsorganisationer og de frivillige genbrugsbutikker og som ikke har været hørt, har forståelse for, at Miljø- og Fødevareministeriet ser udfordringer i meget præcise bestemmelser i forbindelse med implementeringen af EU's nye affaldsdirektiv i miljøbeskyttelsesloven, når man ved, der vil komme nye krav og målsætninger inden for de kommende år. Men ved blot at henvise til direktivets bestemmelser bliver miljøbeskyttelsesloven i for høj grad en tom skal, især når lovbemærkningerne kun i beskedent omfang oplyser, hvordan man i praksis har tænkt sig at udmønte EU-kravene i en dansk sammenhæng. Der kan vælges mere eller mindre dyre løsninger, og dette valg er af stor betydning, ikke mindst i afvejningen af de miljømæssige og sociale hensyn. Lovbemærkningerne oplyser, at selve henvisningen til EU-direktivet (selvsagt) ikke har nogen økonomiske konsekvenser, men at selve implementeringen af direktivets bestemmelser vil have økonomiske konsekvenser for både kommuner, regioner og erhvervsliv, herunder frivillige genbrugsbutikker, uden at disse økonomiske konsekvenser kan skønnes. Dvs. at det bliver helt op til Miljø- og Fødevareministeriet og senere affaldsselskaberne at vælge mellem dyre og mindre dyre løsninger og dermed at skulle afbalancere miljøhensyn og sociale hensyn. Det er særligt problematisk, når stigninger i affaldsgebyret og en svækkelse af det frivillige sociale arbejde, der finansieres af frivillige genbrugsbutikker, vender den tunge ende nedad.

Behov for at knytte basale krav til implementeringen

For at reducere usikkerhedsmomentet vil ISOBRO foreslå, at der knyttes nogle basale krav til implementeringen.

Fokus på samfundsøkonomi og miljøeffektivitet

Virkeligheden gennem de sidste 4-5 år, hvad angår affaldsforebyggelse, er at nogle kommuner og affaldsselskaber er økonomisk effektive og når deres miljømål er billigere end andre, bl.a. via samarbejde med erhverv og områdets frivillige genbrugsbutikker. Mens andre vælger dyre løsninger, med relativt store investeringer, løbende offentlig subsidiering, uden at bidrage med ekstra miljøgevinster af betydning. Derfor vil det være oplagt at man fra politisk side stiller krav om, at der altid udarbejdes en samfundsøkonomisk beregning af mindst to løsninger i forbindelse med nye tiltag i forlængelse af direktivet, hvoraf mindst en af løsningerne skal inkludere et samspil med lokale aktører på hhv. genanvendelsesområdet og genbrugsområdet.

Helhedstænkning i vurdering af miljøeffekter

I de senere år har vi set, hvordan affaldsselskaber og kommuner overvurderer miljøeffekter, fordi teknisk forvaltning eller affaldsselskabet kun oplyser om eget bidrag uden at inddrage evt. negative miljøeffekter, som opstår når et kommunalt initiativ skader eksisterende og tilsvarende aktiviteter i privat og frivilligt regi. Fx oplyser man om mersalget af genbrugsting i kommunale genbrugsbutikker uden at fratække den negative miljøeffekt som samme butikker forårsager blandt frivillige genbrugsbutikker pga. den valgte forretningsmodel. Skal vi løfte de store miljøudfordringer og fortsat have et levende frivilligt liv er helhedstænkning og positivt samspil vejen frem.

De frivillige genbrugsmuskler i stedet for svækkelse – et eksempel

De frivillige organisationer indsamler mere end 3 gange så mange tekstiler end kommuner, affaldsselskaber, kommercielle indsamlere og brands tilsammen ifølge Miljøstyrelsens rapport om tekstilflows i Danmark. Tilsvarende gælder for mange andre varegrupper. Derfor er det både miljømæssigt og socialt vigtigt, at offentlige initiativer i affaldsforebyggelsen understøtter og ikke svækker de frivillige genbrugsmuskler.

De 3000 frivillige tøjcontainere og 1.000 kommercielle tøjcontainere opfylder fx i høj grad EU's krav om en landsdækkende særskilt indsamling af tekstiler.

Anerkendelse af affaldssortering i frivilligt regi

ISO BRO foreslår, at den affaldssortering der faktisk udføres af de frivillige organisationer, som en del af genbrugsforretningen, anerkendes som sådan, hvilket vil åbne mulighed for at samme logistisk støtte ydes til tilsvarende processer i affaldsselskabets regi. Derved kunne der skabes nogle helt nye og mere fleksible samspilsmuligheder, som kan være med til at booste de samlede genbrugsaktiviteterne yderligere.

Med venlig hilsen
ISO BRO

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Mette Grovermann".

Mette Grovermann
Generalsekretær